

VILÁGSZEMLE

Irta: Olajos Mihály

A népek békeharca útját állja a háborúnak.

Az amerikai egyesült államokban három család, illetve öt pénzérdekeltség a tulajdonosa annak a 200 óriás trösztnek, amely az ország közgazdaságát uralja. Ezek akarják rabul ejteni az egész világot. Az ő érdeklükben fáradoznak a háborús uszítók a harmadik világháború szervezésén. A haszonéhségükben telhetetlen amerikai monopolisták háborús készülődésben és magában a háborútban látják a még busásabb hasznok forrásait, miközben minden terhet a dolgozó tömegekre hárítanak. Az eszeveszett iramú amerikai fegyverkezés folytán az USA-ban 141 tröszt 26%-kal nagyobb nyereséget valósított meg 1948 második évnegyedében mint a múlt év megfelelő hónapjaiban. Ugyanakkor csak ez év márciusától júniusáig másfélszer drágább lett a létfenntartás az amerikai dolgozó tömegek számára. Lehetetlen, hogy ilyen körülmények között ne fokozódjék magában Amerikában is a tömegek ellenállása az amerikai imperialisták hódító irányzatú, háborúra törekvő politikájával szemben. A monopolok által meg nem akadályozható, melyen gyökerező gazdasági körülmények folytán erősödnek ma Amerikában a haladó tömegmozgalmak, forradalmasodik a munkásmozgalom és mind erősebbé válik Wallace pártja. Amerika dolgozói nem akarnak vágóhídra menni az amerikai termelés 98-át bitorló három család érdekeiért.

Az amerikai kormány politikája komolyan veszélyezteti a békét. De nemcsak az amerikai reakciótól függ, hogy kitör-e és mikor tör ki a háború. Ebben a kérdésben nem a háborús gyújtogatók vágya, hanem a gyakorlati tényezők döntenek. Az új világháború földézéséhez nem kevesebb kell mint az, hogy a tömegek vállukra vegyék a háborút, lássák miért harcolnak és meggyőződjenek arról, hogy saját érdekeikért hozzák meg áldozataikat. Hiábavalónak bizonyult a Walt-Street politikusainak minden mesterkedése és propagandája — sem az amerikai tömegekkel, se más országok népeivel nem tudják elhitetni, hogy nem ők az új háború szervezői.

Az Egyesült Nemzetek nagygyűlésén újból bebizonyosodott, hogy a Szovjet-szövetség valamint a kelet és délkelet-európai országok népei békés építő munkájukkal nem veszélyeztetik sem Amerika, sem más országok népeit, nem háborúzni, hanem együttműködni akarnak velük. Azok veszélyeztetik a békét, akiknek csapatai még ma is Trjesztben, Koreában, Japánban és Görögországban vannak, akiknek katonai szakértői haditámaszpontokat létesítenek Törökországban, Grönland szigetén, Afrikában, Olaszországban a távolkelet szigetein stb. Amerika tömegei és a világ népei tisztán látják — vagy, ha közülük egyesek még nem látták meg, töltetlen megfognak róla győződni — hogy az atombombával fenyegetődző amerikai imperialisták a háború szítói. — Igaz ugyan, hogy a nagyvilág szavazó többsége, amerikai utasításra, a békét célzó Szovjet javaslatok ellen a háborús uszítók javára szavazott, de ebben a »győzelemben« Amerika urai azt veszítették el, amire legnagyobb szükségük lenne — a tömegeket. A szavazó bábuk milliókat képviselnek ugyan — de nem népmilliókat. A Wall-Street urai szembefordultak a tömegek békevágyával és máhamarabb hadseregnélküli tábornokokká válnak. Ebben rejlik az új világháború aposto-

lainak legnagyobb gyöngesége. Mit sem segít ezen, akár a római pápa is, aki az újabb időkben még nyíltabban állítja a háborús uszítás szolgálatába bíborosainak, püspökeinek, papjainak és csuhásainak egész hadát.

Vannak még más tények is, amelyek nincsenek éppen szájaíze szerint a világmeghódítás atombombával kérkedő akarnokainak. Az atombomba már régen nem titok. Továbbá a tökésvilág katonai szakértői is kénytelenek megállapítani, hogy a Szovjet Szövetség két világrészre terjed ki, hogy óriási a szovjethadsereg eneje és a háború kitörése esetén senki sem akadályozhatná meg abban, hogy Európa nyugati partjaiig törjön elő. De ugyancsak hatalmas erővé egyesül a földkerekség halladó tömegeinek összefogása is. A temmelést vállukon hordozó egyszerű emberek százmilliói, akik nélkül nem jöhetnek mozgásba a vonatok, hajók, repülőgépek és akik munkája nélkül a világ egyetlen bányájából se kerülhetne fölszínre se szén, se érc, mintahogy munkájuk nélkül nem terem a föld — mind tisztábban látják, hogy az imperializmus nemcsak az embernek ember általi kizsákmányolását jelenti, hanem embernek ember általi megsemmisítését is; a háborút. Az emberiség nagyobb és döntő része ma már nem csak ott tart, hogy minden idegszálával gyűlöli a háborús uszítókat, hanem a Szovjetunió vezetése alatt az imperialistaellenes békefrontba tömörülve arra is képes, hogy szervezett harc útján erőszakkal meghátrálásra kényszerítse a háborút szító imperialistákat. A béke és a szocializmus erői ma már nagyobbak a háborús uszítók erejénél. Többször szilárdan áll, mint a kőszikla. Ha az amerikai imperialisták megindítanák az újabb világháborút, saját fejükkel játszának. Egy ilyen háború kimenetele a legkevésbé se lenne kétséges.

Erősödik a dolgozók harca — válságban az uralkodó rendszer Olaszországban.

A gyakorlat mind teljesebben bizonyítja, hogy a Marshall-terv nem Európa megsegítésének, hanem az európai népek rablancra fűzésének pokoli terve. Jól látható ez Olaszország esetében is, amely ez év júniusától részesül a Marshall-terv «áldásaiban». A népek becspására szánt terv rövid fél év alatt négyszázmillió dolláros kárt tett az olasz nemzeti iparban. Amerika »segítése« leállította az egész olasz hajóipart; így az olasz hajózási vállalatok arra kényszerülnek, hogy megvásárolják a kiselejtezett amerikai hajókat. Olaszország a részére kiutalt 129 millió dollár segílyt felerészben kész iparárúban és nyersanyagokban kapja, másik felét pedig élelmiszerekben és fogyasztási cikkekben. Gépeket, ipari berendezéseket tehát nem kap — pedig erre lenne legnagyobb szüksége az újjáépítéshez.

Az amerikai segíly föltételei értelmében Olaszország csak Amerikával és a Marshall-állt országokkal kereskedhet, de nem folytathat árucserét a kelet-európai államokkal. Így vágták el azoktól az országoktól, amelyekben ipari termékeit elhelyezhetné. Ez, többek között azt jelenti, hogy Olaszország csak az amerikai rosszminőségű szén szállításáért ugyanannyit kénytelen fizetni az amerikai hajótársaságoknak, amennyiért a jóminőségű lengyel szenet megvásárolhatná. Az Amerikával folytatott árucseré pedig a legszeméremtelenebbül kizsákmányolja Olaszországot. Az olasz kivétel felét se fedezi a behozatának. A külkereskedelmi mérleg veszteségei az idén ugyanakkorák lesznek, mint az amerikai kölcsön összege.

Olaszország közzgazdaságát a fejlett iparú Amerikához kötötték. Ennek következtében az olasz ipar pusztulásra van ítélve. Máris minimumra csökkent az olasz iparvállalatok termelése. Sok gyár leállt, vagy leállás előtt áll.

Csökken a mezőgazdasági termelés is. Az árolló tovább bővült a parasztság rovására. Ennek következtében a parasztlak nem tudják megvásárolni a

mütrágyát. A kevesebb mütrágyázás és a nagybirtokosok üzeli kedése következtében főleg csökken a gabonaneműek termelése.

Ilyen körülmények között az állami költségvetés bevételekkel nem fedezett kiadásai ez évben elérik a 750 milliárd lírát.

A dolgozók életszínvonala tovább esik. A munkanélküliek száma eléri a hárommilliót és háromszor akkora, mint 1938-ban volt. Három és fél millió család hajlék nélkül létezik. Az élelmiszerek árai csak ez év októberében 75%-kal drágultak. Türelhetetlen nyomor, nélkülözés és éhezés szakadt az ipari és földmunkásokra.

De mindjobban kifejezésre jut a Wall-Street urainak az a törekvése is, hogy Olaszországot háborús terveik támaszpontjává tegyék. Innen akarják uralni a Földközi tengert, ide tervezik a keleteurópai országok és a Szovjetunió elleni támadás egyik fő kiindulási pontját. Az egész országban katonai támaszpontokat létesítenek. Szicíliát már a hadászati utak egész hálózata futja be. Hadí cölökre építik újjá a délolasz kikötőket.

Ezek az eredményei a népámuló De Gasperi kormány amerikapárti politikájának. Az olasz tőkésék és nagybirtokosok uralma hűségesen kiszolgálja az amerikai imperialistákat. A félfasiszta reakció Olaszországot belviszonyában az USA gyarmati függvényévé, külpolitikailag pedig az amerikai támadó politika harmadrendű csatlósává változtatva.

Olaszország dolgozó tömegei, munkásosztállyal az élükön mind elszántabb forradalmi harcot folytatnak az ország kül- és belföldi kizsákmányolói ellen. Állandó napirenden vannak az egyre tömegesebb sztrájkok és tiltakozó tüntetések, valamint a sorozatos, sokszor véres összecsapások a rendőrséggel és fasiszta bandákkal. Olaszország hősi munkásosztálya és kizsákmányolt parasztsága megfélemlíthetetlenül harcol a polgári jogokért, politikai szabadságjogokért, a békéért, nagyobb munkabérekért, nagyobb darab kenyérért. Azt követeli, hogy államosítsák az olasz ipar legfontosabb ágazatait, szüntessék meg a munkanélküliséget, emeljék a dolgozók vásárló erejét, fokozzák a mezőgazdasági termelést. Követeléseikből nem tagíva harcolnak a földosztásért, mert Olaszországban 8 millió paraszt fele semmilyen földdel sem rendelkezik, míg a 10 hektárnál nagyobb gazdaságokhoz a termőföld 70%-a tartozik. A földmunkások sok helyen erőszakkal elfoglalták a grófj birtokokat, fölöstötték és nekiláttak a megmunkálásnak. Harcuk erejét és forradalmi lendületét az ez év augusztusában megszervezett általános földmunkás-sztrájk mutatta meg, amelyben 3 millió földmunkás vett részt. Az ipari munkások és állami tisztviselők ugyanekkor rokonszenvező sztrájkokat szerveztek.

A napilapok mindújabb sztrájkokról, tüntetéseknél és összeütközésekről adnak hírt. Főleg az ipari üzemek leállítására és a munkások tüzeireinek utcára dobása ellen folyik a harc. A sztrájkosok több helyen elfoglalták a gyárakat és maguk veték a kezükbe a termelést. A munkások és parasztok megmozdulásához csatlakoztak az állami tisztviselők is, kik legújában általános sztrájkba léptek, melyben több mint egymillió állami alkalmazott vesz részt.

Olaszország dolgozó népének harca az amerikai monopóliumok és hazai kiszolgálók ellen irányul. Végső fokon az ország függetlenségéért és a békéért folyik ez a harc.

Nem szűnik, sőt újabb és újabb tömegek csatlakoznak hozzá. Megmunkálatlan harci áradatba tömörülnek az olasz munkások, parasztek és haladó értelmiségiek. Táboruk szilárdságát nem tudja megbontani se a reakció megterkedése, se a jobboldali szocialisták egységbontó, áruló politikája.

Olaszország dolgozóinak harca teljesen fölborítja a Wall-Street urainak olaszországi terveit. Az olasz munkások és parasztek semmiképp sem engednek meg, hogy előbb kifosszák, utána pedig vágóhídra vigyék őket az amerikai

pénzmágnások érdekeiért. Nem hagyják, hogy országuk a háborús uszítók nyereségforrása és tartaléka legyen. Harcuk következtében az olasz tőkésék és nagybirtokosok uralmának külföldről támogatott fönntartása csak újabb teherként a többi között amerikai uralkodóinak nyakában.

Több a módja — de egy a célja a népek harcának

Országhatárok mentén, a kizsákmányolók és dolgozók közötti harc összecsapási pontjain át, nemzetközi összefüggések eszmebarrakádjai között, szemtől-szembe szegező tűzfegyveres frontok között vezet a két világötöm egy-máselleni harcának ütközővonalára. Bonyolult, tekervényes vonal ez, földrajzi nevekhez, népekhez, társadalmi osztályokhoz, pártokhoz és vezetőkhez fűződik egyes szakaszai — de minden pontjánál két ellenfél áll szemben egymással: a háború és a béke — a rabság és szabadság — az imperializmus és szocializmus. Minden pontján a biztos, végső győzelem diadaléretével harcolnak a haladó erők. Az amerikai imperialisták és ügynökeik ellen folyik a harc a Földkerekség minden zugában.

E sorok írásakor a kínai népfőlszabadító hadsereg Pekingben az utolsó ellenálló csoportokat likvidálja, befejezés előtt áll a Szucsou alatt bekerített többsszáz ezer főnyi Kuomintang-hadcsoporthal teljes földmorzsolása, ettől délkeletre pedig Nanking felé nyomulnak előre a kínai szabadságharcosok és rövid idő kérdése mikor fogják felszabadítani Kína fővárosát. Semmi sem menti meg a teljes katonai és politikai összeomlástól a kínai tőkésék, nagybirtokosok és népet sanyargató tábornokok uralmát, még támogatóik — az amerikai imperialisták sem. Az amerikai hadianyagszállítások csak arra jók, hogy frontra érkezésük után néhány órával a népfőlszabadító hadsereg kezére jusson Kína az amerikai hadianyag temetőjévé vált. A kínai nép győzelme komoly csapás a háborús uszítók tartalékaira, a földkerekség egyik legnagyobb országát a békeharc tartalékává változtatják. Ma már 300 milliónyi kínai él szabad területen. Nem kétséges az ország többi részének felszabadítása sem — csak az a kérdés meddig tarthat Csang Kai Sek rendszerének végvonaglása.

A kínai nép győzelmei ugyanilyen harcra buzdítják és bátorítják Ázsia többi népeit is. Lángol, erősödik és tovább terjed a népi szabadságharc Vietnámban, Indiában, Burmában, Koreában, Indonéziában és Közéleleten. A gyarmati népek harca további eltolódásokat eredményez a háború és béke erőinek egymásközötti viszonyában a békeharc javára.

Görögországban sem szűnik a harc. Grámosz hegysége a királypárti fasiszta katonák temetője lett. Több mint 27 ezer embere semmisült meg itt a van Flit közvetlen parancsnoksága alatt álló athéni kormánycsapatoknak. A Demokratikus hadsereg pedig az egész országban megerősítette hadállásait, sőt már Grámosz sok falvát is visszafoglalta, több városba betört, miközben százával és ezrével pusztítja az amerikai beavatkozókat kiszolgáló görög népeljes uralom katonáit. A felszabadított területeken létesített ideiglenes görög kormányoknak az Egyesült nemzetekhez intézett feliratában ez áll: »A militaristák korlátozott eszközökkel abban reménykedtek, hogy össze tudják roppantani a Demokratikus hadsereget, de reményük kudarcot vallott, egyrészt a mi hadseregünk hősiességének megköszönve, másrészt azért, mert a királypárti fasiszta hadseregnek nincs semmi kedve a nemzetellenes, népeljes, veszített harchoz. A nagy grámoszi ütközet olyan kézzelfogható bizonyítékokat és oly meggyőző adatokat nyújtott, hogy ezután csak a vakok hihetnek az athéni kormánycsapatok harci kedvében. Harcolni fogunk az ellenség minden kísérlete ellen, hogy letörjön bennünket és a harc végén a miénk lesz a győzelem.«

Bebizonyosodott, hogy a görög nép szabadságvágya erősebb fegyver az ocea-
nontúli rabszolgatartó háborús uszítók tankjainál és repülőgépeinél. A görög
nép számbeli nem nagy, de hősi harcával újabb bizonyítékát adja annak,
hogy kis nép is sikeresen harcolhat a túlerővel rendelkező imperialisták ellen
is, ha elszánt és egységes.

De tekinthetünk a világtérkép bármelyik pontjára, ahol emberek élnek, az
ott lezajló események ismeretében mindenütt csak arra a megállapításra
juthatunk, hogy semmikép sem ülhet el a harc a haladó és reakciós erők kö-
zött mindaddig, amíg végleg ki nem pusztulnak azok, akiket a történelem már
régben megsemmisülésre ítélt.

Franciaországban két hónapos elszánt és hősi sztrájkharc után november
végén munkára indultak ugyan a bányászok anélkül, hogy követeléseiket tel-
jesítették volna, de semmi kétség aziránt, hogy az eddigi harc tapasztalataival
föllegyverkezve és új erőt gyűjtve még nagyobb és elszántabb összecsapásokra
indul a francia munkásosztály és vele szövetkezett egész dolgozó nép a tőkés
kizsákmányolók és amerikai védnökök ellen. Nyugat-Németországban, Ber-
linben szintén tovább éleződik a dolgozó nép szembeszállása az amerikai, an-
gol és francia megszálló hatóságok népelénes, fasizmust újraélesztő politikájá-
val. A német nép sem áll meg mindaddig, amíg ki nem vívja az egységes,
szabad, demokratikus Németországot. Spanyolországban Franco véres uralma
alatt állandóan inog a talaj.

Nem egymástól elszigetelten harcolnak a különböző országok népei. Bővül
közöttük a közvetlen érintkezés küzdelmük egységesítésére és harci lendületük
egybekovácsolására. Ezt a célt szolgálta a női Világszövetség második kon-
gresszusa is, melyet december elején tartottak Budapesten. A kongresszus a
földkerekség országainak 56 női szervezete nevében, több mint százmillió assz-
zony akaratát kimondva, megbélyegezte az amerikai imperialistákat, akik nyo-
mott hoznak a népeknek és újabb világháború katasztrófájába akarják taszít-
tani az emberiséget. Kiáltványban fölhívta az egész világ asszonyait, hogy
még határozottabban és elszántabban harcoljanak a békéért és demokráciáért.

Jugoszlávia asszonyainak küldöttsége kifejezte a kongresszus előtt Jugo-
szlávia asszonyainak készségét, hogy még nagyobb mértékben járuljanak a
népek Szovjetunió-vezette békeharcához. Ez esetben is, mint minden más eset-
ben bebizonyosodott, hogy Jugoszlávia népei a JKP vezetése alatt leszakátha-
tatlan részét képezik a béke és demokrácia frontjának. Országunk imperia-
listákkal szembeni álláspontját nem gyengíti ugyan, de a nemzetközi összefogásra árra-
más az a néhány eset, amelyben egyes delegátusok megkülönböztető módon
léptek föl női frontunk küldötteivel szemben és hazánkra sértő kijelentéseket
tettek. Mindezek ellenére Jugoszlávia női frontja teljes mértékben eleget tesz
a kongresszus által kijelölt feladatoknak épp úgy, mint ahogy egész népünk
ingadozás nélkül megtesz minden elkövethetőt, amivel a nemzetközi munkás-
mozgalmat támogathatja.

A lezajlott 1948-as esztendőben minden nehézségek közepette is töretlen
maradt a népek békefrontjának egysége, élen a nagy Szovjetunióval és teljes
biztonsággal állíthatjuk, hogy töretlen marad, sőt tovább szilárdul, 1949-ben is.